

Aşktan sonra hayat mümkün mü?

Bir ressamın hikâyesi, bazen bir şehrin hikâyesidir. Bazen bir dönemin. Ama Jean Béraud'nun hikâyesi, aşkın ve kaybın aynı anda yaşandığı o tuhaf anın hikâyesi.

CEMİL SÖZER, ANKARA

"Bir ressam, kendi zamanını resmetmez. Kendi içini resmeder. Ve bazen, o iç, bir şehirdir. Bazen bir kadındır. Bazen, sadece bir sorudur."

Anonim, Paris, 1895

1849 kışı, Saint Petersburg'un soğuk gecelerinden birinde Jean Béraud dünyaya geldi. Babası heykeltraş, annesi ressam. Sanat, onun için süt gibi, ekmek gibi, doğal bir şeydi. Ama hayat, sanat kadar nazik davranmadı.

Henüz dört yaşındayken babası öldü. Anne ve oğul, Rusya'nın karanlık kışlarını ardlarında bırakıp Paris'e göç ettiler. Paris — o zamanlar Avrupa'nın kalbi, sanatın başkenti, rüyaların ve ihanetin şehri.

Jean, Lycée Bonaparte'ta (bugünkü Condorcet Lisesi) hukuk okudu. Avukat olmak için. Ama fırça onu çağırıyordu. Babasının kanındaki heykel tozu, annesinin tuvallerinden sızan boya kokusu — bunlar bir çocuğu nasıl avukatlığa mahkum edebilirdi ki?

1870'te, Léon Bonnat'nın atölyesine girdi. Bonnat, portre ustasıydı ama Béraud başka bir şey arıyordu. O, insanların yüzünü değil, Paris'in ruhunu resmetmek istiyordu.

Belle Époque'un Gözleri

1880'ler. Paris, altın çağını yaşıyordu. Elektrik lambaları bulvarları aydınlatıyor, kafelerde şampanya köpürüyor, kadınlar ipek elbiseler içinde kol kola geziyordu. Belle Époque — güzel dönem. Ama her güzelliğin içinde bir çürüme gizlidir.

Jean Béraud, Paris'i boyuyordu. Ama Renoir gibi ışığı değil, Degas gibi balerin eteğinin altındaki çaresizliği değil — o, gündelik yaşamın içindeki yalnızlığı boyuyordu.

"La Sortie du Lycée Condorcet" (Condorcet Lisesi'nden Çıkış) — okuldan çıkan gençler, annelerini bekliyor. Ama bakın, bir genç kız tek başına, kimse onu almaya gelmiş değil.

"Un Café, Boulevard Montmartre" — kahvede oturan bir kadın, elinde kahve fincanı, gözleri boşlukta. Kimseyle konuşmuyor. Paris'in göbeğinde, yalnız.

"Le Pont des Arts" — Seine nehrinin üstündeki köprü. Çiftler geçiyor ama Béraud'nun fırçası onların arasındaki mesafeyi görüyor. O mesafeyi boyuyor.

Béraud'nun Paris'i şıktı, zarif, burjuvaydı. Ama aynı zamanda boş, uzak, dokunulmazdı. Sanki herkes bir vitrin arkasında yaşıyordu.

Aşk ve Kayıp: Bir Kadının Hikâyesi

Béraud'nun özel hayatı hakkında çok az şey biliniyor. O, resimlerini konuşturdu, kendini değil. Ama bir ressam, her zaman kendi içini boyar. Ve Béraud'nun tablolarında tekrarlanan bir motif var: Yalnız kadınlar.

Bekleyen kadınlar. Kahvede oturan kadınlar. Kiliseden çı-